

Cvičení 7 – Rozhodování firmy v podmínkách oligopolu

- 1) **Cournotův model.** Firma vyrábějící prací prášky působí na nedokonale konkurenčním trhu. Firma vyrábí s konstantními průměrnými náklady ve výši 5 Kč. Tržní poptávková křivka je dána rovnicí $P = 53 - Q$.
- Spočítejte cenu a množství umožňující firmě maximalizovat zisk. Zakreslete
  - Předpokládejme, že na trh vstoupí druhá firma, která má stejné průměrné náklady jako první firma. A předpokládejme, že každá firma volí úroveň výstupu za předpokladu, že výstup jejich konkurenta je fixní. Nalezněte reakční křivku každé firmy. Zakreslete
  - Jaké je množství produkce dodávané jednotlivými firmami a cena na trhu? Zakreslete
- 2) **Odvětví s dominantní firmou.** Předpokládejme, že v Jihomoravském kraji působí jediný velký výrobce uzenin, který určuje cenu malým výrobcům. Poptávka po uzeninách má tvar $P = 300 - (1/2)Q$.
- Pokud by byla cena uzenin na trhu 250 Kč/kg, velká firma by nevyráběla a veškerou poptávku by uspokojily malé firmy.
  - Pokud by byla cena na trhu 100 Kč/kg, malé firmy by už nevyráběly a veškerou poptávku by uspokojila velká firma.
  - Tržní cena uzenin je 150 Kč/kg.
- Zakreslete. Množství vyráběné velkou firmou označte q_{DF} množství vyráběné konkurenčním okrajem q_{KO}
- 3) **Odvětví s dominantní firmou.** Křivka tržní poptávky je dána vztahem $P = 40 - 2Q$. Část poptávky, která připadá dominantní firmě, lze vyjádřit jako $P = 20 - Q$. Dominantní firma maximalizuje zisk a má průměrné náklady ve výši 4.
- Určete objem produkce nabízené dominantní firmou
  - Cenu, za kterou prodává dominantní firma
  - Objem produkce, který bude nabízet konkurenční okraj
  - Cenu, za kterou budou prodávat malé firmy
- 4) **Kartel.** V odvětví působí tři firmy, které uzavřely kartelovou dohodu. Kartel se snaží maximalizovat celkový zisk. První firma vyrábí 1500 ks produkce, druhá 2000 ks produkce a třetí 1000 ks. Poptávka po produkci celého kartelu má tvar $P = 1200 - (1/10)Q$.
- Zakreslete situaci do grafu.
  - Rozhodněte za jakou cenu bude kartel přibližně prodávat svou produkci.
- 5) **Kartel.** Tržní poptávka po produkci odvětví lze vyjádřit funkcí $P = 1000 - Q$. V odvětví působí dvě firmy, jejichž mezní náklady jsou $MC_1 = 10 + 4Q$ a $MC_2 = 10 + 11,88Q$. Firmy uzavřely kartelovou dohodu, výrobní kvóty jsou přidělovány na nákladovém principu. $MC(\text{kartelu}) = 10 + 3Q$.
- Vypočítejte objem produkce vyráběné v odvětví a rovnovážnou cenu.
  - Určete, jaké množství produkce dodávají jednotlivé firmy, zakreslete.

- 6) **Model se zalomenou křivkou poptávky.** Firma Lima, a.s. vyrábí papírové tácky. Na trhu jsou další 4 firmy vyrábějící obdobnou produkci. Tácky prodává za 20 Kč/balení. Pokud by firma cenu produkce zvýšila, ostatní firmy v odvětví by ji nenásledovaly a firma by prodala podstatně méně produkce. Pokud by cenu naopak snížila, ostatní firmy by cenu snížily také a přírůstek tržeb by nebyl tak velký.
- a) Zakreslete situaci do grafu. Vyznačte křivku poptávky a mezního příjmu
  - b) Zakreslete situaci v případě, že by ostatní firmy v odvětví reagovaly opačně